

Централізована система для дорослих м .Одеси
Центральна міська бібліотека ім. І. Франко
Організаційно-методичний відділ.

Упорядник:

Методист ОМО Кваша Т.Л.

Одеса 2025

Книги – це кораблі, що мандрують хвилями часу. Якісь з них вважаються класикою, а якісь – шедеврами світової літератури. Ними захоплюються, їх читає і перечитує не одне покоління читачів

Організаційно-методичний відділ ЦБС для дорослих підготував черговий випуск «книги-ювіляри 2026». До уваги всіх зацікавлених – відомості про книги-ювіляри різних епох і континентів, жанрів і мов. Методичний кейс ознайомлює з книгами українських і зарубіжних письменників, яким у 2026 році буде ювілей. Запропоновані методичний матеріал стане у пригоді бібліотекарям,

УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА.

Українською літературою можна зачитуватися, забуваючи про все, не дивлячись на те, що твори були написані багато років тому – відчуття, що персонажі – сучасники. Багато письменників зачіпають «нетлінні» теми, які близьким усім поколінням, тому складно повірити, що події відбуваються сотні років назад.

195 років «Вечори на хуторі біля Диканьки» – одне з найпопулярніших, «нетлінних» творів Н.В. Гоголя. Вперше «картина» побачила світ у 1831-1832 роках, давши автору раптове визнання і славу. Це збірник, з якого почалася популярність і подальше сходження письменника.

В українських творах живе любов, повагу, дружба, трепетне ставлення до тварин. Це принципи, на яких виховується правильне покоління, «світле майбутнє».

185 років «Гайдамаки» (1841)

ШЕВЧЕНКО ТАРАС ГРИГОРОВИЧ (1814-1861)

УКРАЇНСЬКИЙ ПИСЬМЕННИК, ХУДОЖНИК

Основним джерелом «Гайдамаків» була усна народна творчість (пісні, перекази, легенди), як зазначав сам поет, він знав історичні праці українських, російських та польських авторів про Коліївщину — народне повстання 1768 року на Правобережній Україні.

115 років «Малий Кобзар для дітей з малюнками» (1911)

Дане видання видано до ювілею письменника 1911 року у видавництві «Український учитель».

165 років «Буквар южноруський» (1861)

ШЕВЧЕНКО ТАРАС ГРИГОРОВИЧ (1814-1861)

Книжечка для початкового навчання грамоти дорослих українців рідною мовою в безплатних недільних школах була укладена ще 1860 року та

надрукована накладом 10 тис. примірників за кошти письменника. Більшу частину тиражу письменник надіслав своїм приятелям в Україну, зокрема для недільних шкіл Києва, Полтави, Чернігова.

«Взагалі до дітей він відчував велику ніжність. Буваючи на селі, збирав навколо себе селянських дітей, розповідав їм казки і скоро викликав у малюків прихильність до себе» (М. Костомаров, історик, поет)

145 років «Борислав сміється» (1881) перша публікація

ФРАНКО ІВАН ЯКОВИЧ (1856-1916)

На написання твору письменника надихнули справжні події 60-х років XIX століття. Повість друкувалася частинами у львівському журналі «Світ» у 1880-1881 роках та залишилася незавершеною. За життя автора повість не передруковувалася. Окремою книжкою вперше була видана у Львові 1922 року у друкарні Наукового товариства імені Т. Шевченка. У 1927 році на Одеській кіностудії був створений фільм режисером Й. Роною за однойменною повістю письменника.

130 років «Зів'яле листя» (1896)

ФРАНКО ІВАН ЯКОВИЧ (1856-1916)

Збірку «Зів'яле листя» письменник створював протягом 1886-1896 років. Ліричні поезії з неї спочатку друкувалися у періодичних виданнях, а окремою книжкою вона потрапила до читача у 1896 році. Сам автор зазначав, що його ліричні пісні є «найсуб'єктивнішими з усіх, які появились у нас від часу автобіографічних поезій Шевченка».

135 років «Облога Буші» (1891) перша публікація

СТАРИЦЬКИЙ МИХАЙЛО ПЕТРОВИЧ (1840-1904)

Історична повість «Облога Буші» — яскрава сторінка героїчного літопису визвольної війни українського народу 1648- 1654 років.

140 років «Мартин Боруля». Написана у 1886 році.

П'єса Івана Карпенка Карого

140 років «Людина». Написана у 1886 році.

Повість Ольги Кобилянської

125 років «Останні орли» (1901) перша публікація

СТАРИЦЬКИЙ МИХАЙЛО ПЕТРОВИЧ (1840-1904)

Повість «Останні орли» присвячена повстанню 1768 р. на Правобережній Україні під проводом Залізняка та Гонти проти польської шляхти. За

трактуванням гайдамаччини твір близький до поеми «Гайдамаки» Тараса Шевченка.

115 років-«Лісова пісня». Написана у 1911 році у місті Кутаїсі (Грузія).

Віршована п'єса **Лесі Українки**

70 років «Про дівчинку Маринку» (1956)

ЗАБІЛА НАТАЛІЯ ЛЬВІВНА (1903-1985)

55 років «Троянові діти» (1971)

ЗАБІЛА НАТАЛІЯ ЛЬВІВНА (1903-1985)

Драматична поема про засновників Києва — братів Кия, Щека та Хорива та їх сестру Либідь. Про назву твору є різні припущення. Як пише сама авторка, слово «троян» донедавна мало значення «батько трьох синів-близнят» (за українсько-російським словником Б. Грінченка). Тому «Троянові діти».

65 років «Тарасові шляхи» (1961)

ІВАНЕНКО ОКСАНА ДМИТРІВНА (1906-1997)

Письменниця пройшла шляхами Тараса Шевченка, працювала в бібліотеках Києва, Москви, Ленінграда, Ташкента. Перші дві частини твору були написані та вийшли ще 1939 року. У 1961 р. вона завершила 25-річну роботу над романом. Книгу перекладено багатьма мовами світу.

75 років «Рідні діти» (1951)

ІВАНЕНКО ОКСАНА ДМИТРІВНА (1906-1997)

У перші післявоєнні роки письменниця часто бувала в дитячих будинках різних міст України. Сильне враження справила зустріч з юними в'язнями фашистських концтаборів. Усе це лягло в основу повісті «Рідні діти» — книжки схвильованої і проникливої, написаної про вихованців 13-го дитячого будинку для дітей та Львівського будинку для немовлят.

80 років-«Прометей». Написана опублікована 1946 року.

Поема Андрія Малишка

60 років «Пролетіли коні» (1966)

ГУЦАЛО ЄВГЕН ПИЛИПОВИЧ (1937-1995)

Ці оповідання — про війну, про повоєнне дитинство. «Мабуть, найкращий спосіб дати дітям відчутти іншу добу — показати їм дітей тієї доби. Крізь світ дитинства перших повоєнних літ вони побачать і відчують увесь той нелегкий час, те, що лягло у підмурок їхнього життя. Може краще зрозуміють і своїх батьків. Може чогось і навчатися у їхнього дитинства, — а навчатися є чого...»

60 років «Як Барвінок став героєм» (1966)

ЧАЛИЙ БОДАН ЙОСИПОВИЧ (1924-2008)

Творчий доробок письменника — понад 20 книжок віршів, балад, поем, тощо. Але найбільшу популярність серед дітей здобув казками про Барвінка та Ромашку. Як писав автор: «Казка для мене з дитинства, як хліб і вода, як дихання...».

В кожній країні є свій популярний національний літературний казковий герой: в Італії — Піноккіо, у Швеції — Карлсон, у Великобританії — Вінні Пух тощо. Такий герой є і в Україні — це український квітка-козак лицарської вдачі — Барвінок. Його вигадав класик української дитячої літератури — Богдан Чалий. А розпочалось все з журналу «Барвінок», де від імені героя друкувалися короткі оповіді. Згодом з'явилася серія авторських казок про пригоди Барвінка та його друзів.

55 років «Тисяча вікон і один журавель» (1971)

ПИСЬМЕННА ЛАРИСА МИХАЙЛІВНА (1914-1992)

Ця повість — один із кращих творів у літературному доробку письменниці. Саме за цю збірку казок, повістей, оповідань у 1964 році вона була нагороджена премією ім. Лесі Українки.

65 років «Голубий олень» (1961)

ПИСЬМЕННА ЛАРИСА МИХАЙЛІВНА (1914-1992)

50 років «Климко» (1976)

ТЮТЮННИК ГРИГІР МИХАЙЛОВИЧ (1931-1980)

Повість має автобіографічний характер. За творами «Климко», «Дід Северин» і «Вогник в степу» режисером М. Вінграновським було створено кінофільм «Климко» (1983).

45 років «Незвичайні пригоди у лісовій школі» (1981)

НЕСТАЙКО ВСЕВОЛОД ЗІНОВІЙОВИЧ (1930-2014)

За повість-казку «Незвичайні пригоди у лісовій школі» автор був удостоєний у 1982 році премії імені Лесі Українки.

40 років «Таємниця Віті Зайчика» (1986)

НЕСТАЙКО ВСЕВОЛОД ЗІНОВІЙОВИЧ (1930-2014)

«Взагалі бабуся Світлана вміла весело фантазувати й вигадувати казкові пригоди, яких не було ні в книжках, ні в кіно, ні в телепередачах. Так вона вигнала дві країни — Зландію і Добряндію. На чолі Зландії стояв король — Злан Великий. У нього були придворні... Як бачите, у Зландії були перебої з

кадрами. На кожен негативну рису потрібна була окрема штатна одиниця, а їх не вистачало... »

25 років «Пригоди рожевого динозаврика та його друзів» (2001)

ЗАРЖИЦЬКА ЕЛІНА ІВАНІВНА (1960-) УКРАЇНСЬКА ПИСЬМЕННИЦЯ, ЖУРНАЛІСТКА

Розповідь про пригоди у доісторичному світі, про життя істот юрського періоду: динозаврика Тошку, бронтозаврика Броню, птеродактиля Тіну, їхніх вірних друзів, що навчають дітей допомагати, співчувати, долати життєві труднощі.

15 років «Як черепаха Наталка до школи збиралася» (2011)

ЗАРЖИЦЬКА ЕЛІНА ІВАНІВНА (1960-)

УКРАЇНСЬКА ПИСЬМЕННИЦЯ, ЖУРНАЛІСТКА

За мотивами цієї книги було створено чотирьохсерійний мультфільм з малюнками дітей.

ЮВІЛЯРИ-ЗАРУБІЖЬЯ

705 років Данте Аліг'єрі поема «Божественна комедія»

425 років Вільям Шекспір п'єса «Гамлет»

300 років Джонатан Свіфт сатирико-фантастичний роман «Подорожі Гулівера».

210 років Ернст Теодор Амадей Гофман казка «Лускунчик»

195 років Віктор Гюго роман «Собор Паризької Богоматері»¹

180 років Олександр Дюма пригодницький роман «Граф Монте-Крісто»

155 років Льюїс Керол казка «У Задзеркаллі»

150 років Марк Твен повість «Пригоди Тома Сойєра».

130 років Герберт Велс фантастичний роман «Острів доктора Моро»

125 років Артур Конан Дойль детективна повість «Собака Баскервілей»

120 років Джек Лондон пригодницька повість «Білий Ікло».

90 років Маргарет Мітчелл роман «Віднесені вітром»

100-річний ювілей

Агата Крісті роман «Вбивство Роджера Екройда»

Алан Мілн

дитяча повість «Вінні-Пух» .дитяча казка "Принц кролик"

Джеймс Олівер Кервуд роман «Чорний мисливець»

Джон Голсуорсі роман «Срібна ложка»

Девід Герберт Лоуренс містична розповідь «Переможець на дерев'яному коні»...

Крижанівський Сигізмунд Домінікович повість «Клуб убивць літер»

Луїджі Піранделло. філософський роман «Хтось, ніхто, сто тисяч»

Марсель Еме роман «Брюльбуа».

Луїджі Піранделло. філософський роман «Хтось, ніхто, сто тисяч»

Едгар Уоллес роман «Чорний абат»

Ернест Хемінгуей роман «Фієста»

повість-пародія «Весняні води»

оповідання «Там, де чисто, світло».

200-річний ювілей

У 2026 році виповниться 200 років з моменту створення таких всесвітньо відомих творів, які були написані (або видані) у 1826 році:..

Генріх Гейне твір «Подорож Гарцем»

Джеймс Фенімор Купер роман «Останній із могікан»

Мері Шеллі роман «Остання людина».

Подробнее: <https://2026god.com/knigi-jubilyary-2026-goda/>